

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 70. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, március 24.

A kereskedők és az adóreform.

— március 24.

A tervezett új adóreform állandóan hullámzásban tartja az ország közvéleményét. Az ország lakossága, idegesen, nyugtalanul fogadja e reformot, amelynek már ismeretes rendelkezéseiből a közönség úgy látja, csak újabb terheket kap a már meglevő súlyos terhekhez.

Főként pedig a kereskedők fogadják idegenkedve, sőt elkeseredve az adóreformot, mert szerintük rájuk nézve különösen súlyos terheket jelent ma a reform.

Az ország kereskedői között állandóan folyik az akció, hogy az adóreform egyes rendelkezései megváltoztassanak s számtalan gyűlésben foglaltak már állást az adóreform ellen.

Most az ország kereskedőinek központi egyesülete, az Omke foglalt tegnapi közgyűlésén állást az adóreform dolgában.

A közgyűlésen konstataciókat, hogy a pénzügyminiszter méltányolta is már a kereskedők érdekeit és a kereskedőket különösebben érdeklő következő irányban való módosítását helyezte kilátásba:

A jövedelemadó tekintetében az adómentes létminimum határa 600 koronáról 800 koronára emeltetnék és 15.000 koronáig mérsékeltnék annak skálája is. Az adó kivételek körül eljárás is módosulna akként, hogy míg a javaslat szerint a bevallási kötelezettség a jövedelemre terjedne ugyan ki, a javaslat 26. szakasza esetében elegendő a jövedelem forrásainak megjelölése. Másfelől az adózók alkalmazottainak úgy tanuk, mint szakértők minőségében való meghallgatása egyaránt ki volna zárva, a könyvek átvizsgálását csakis a pénzügyi tisztviselő teljesítheti és a vizsgálatba a bizottság tagjai, vagy szakértők nem vonhatók be ha a fél vallomást nem ad, csupán 1 százalékos adópótlék előírásának van helye. Az 5 százalékos pótlék akkor fizetendő, ha a vallomás a pénzügyigazgatóság felhívására is elmarad. A panasz-jog lényegesen kibővítették, a

mennyiben az adózó a felszólamlási bizottságnak helybenhagyó határozata ellen is elhetne panaszszal, mihelyt az előző évi adót meghaladó adó állapított meg, vagy pedig az adókövetés az illető adózónak az adófelszólamlási bizottság kerületén kívül levő jövedelmeit is érinti. Végül a jövedéki kihágásokra vonatkozó intézkedés is oly irányú átalakítást nyer, hogy a jövedéki büntető-eljárás alá csak oly vallomások vagy válaszok esnek, amelyekben a szándékos félrevezetés nyilvánvaló.

A kereseti adó körében az adó kúcsa tekintetében engedélyt elérni nem sikerült és így a kereskedelem és ipar kereseti adójának kulcsa a javaslatok szerint továbbra is 5 százalék maradna.

A kereskedők a kilátásba helyezett módosításokkal nincsenek megelégedve, mert szerintük, mint azt az Omke tegnapi közgyűlésén kifejtették, a kereseti adóteher elviselhetetlen magas 5 százalékos kulcsa változást nem szenvedett és mert a jövedelmi adótételeknek csekély enyhítése mellett is a magyar iparos és kereskedő jóval magasabb adóterhet lesz köteles viselni, mint a hasonlíthatatlanul kedvezőbb gazdasági viszonyok közt élő osztrák ipar és kereskedelem; a versenyképesség és a létfeltételek sértetlensége érdekében pedig elvitázhatatlan követelmény, hogy a monarchia két államában az adóteher legalább is egyenlő legyen.

Az országos magyar kereskedelmi egyesülés ennek folytán egyhangulag kimondta, hogy tovább folytatja a mozgalmat az adóreform megfelelő módosítása érdekében.

A kereskedők állásfoglalását regisztrálva, konstataciókat, hogy a kormány nem helyezkedik velük szemben rideg elutasító álláspontra. Mint annak a miniszterelnök már bizonyosságát adta. Tulajdonos idegességre tehát nincs ok, mert a miniszterelnök előbbi kijelentései remélni engedik, hogy a kormány az adóreform megvalósításáig még módját fogja találni a megnyugtató megoldásnak.

A nagybecskereki gyermeknap.

— Saját tudósítónktól. —

— március 24.

A gyermekvédelem magasztos eszméinek fáradhatatlan terjesztői és uttörői, a gyermekvédő-liga helybeli buzgó tagjai, tegnap délután 5 órakor a megyeház nagytermében összegyűltek, a gyermeknapon eszközlendő gyűjtések módját állapították meg. A gyűlésen, a melyen az egylet vezetősége részéről M e n c z e r Lipót főrendező, nyug. m. főpénztáros és Szilágyi Albert egyleti titkár vettek részt, dr. Mihálovics Ödönné elnöklésével a következő hölgyek díszes koszorúja volt jelen.

Dr. Anna Ernőné, Ambrózy Margit, Bauer Henrikné, Beller Istvánné, Bielek Antalné, Balogh Károlyné, Balogh Vilma, Bánlaky Andrásné, Bölönyi Béláné, Bölönyi Iluska, dr. Brájjer Lajosné, dr. Chiroi Döméné, Deutsch Piri, Dinszl Emilia, Demkó Vidorné, dr. Dukessné, Deutsch Aranka, Engel Laura, Erdős Jolan, Faur Kornélné, Fuchs Istvánné, dr. Fischer Regina, Faur Margit, Heidegger Ödönné, Horvát Tusi, Herr Ödönné, Jakobi Gyuláné, dr. Konyovics Györgyné, Kokits A. F.-né, Kiss Sári, Králik Lászlóné, Knyáskó Lajosné, László Lajosné, Lendvay Mártonné, dr. Magyar Károlyné, Maurer Gyuláné, Mayer Rezsóné, dr. Misera Ferencné, Mucsalov Ivánné, dr. Nagy Dezsóné, dr. Obedianu Pálné, Partilla Gézané, dr. Perisics Zoltánné, Popovics Péci Szilárdné, Ripka Imréné, Rukavina Arthurné, Sajóviz Sománé, Sajóviz Irma, Stassik Zaida, Stakics Zsárkóné, dr. Szlammer Agostonné, Szilágyi Albertné, Szilágyi Gyuláné, Szilágyi Lajosné, Szilágyi Rózsika, Tana Samuné, Wachtl Pipi, dr. Weiterschan Józsefné, Wiltschgo Leopoldine, dr. Várady Imréné, Vogel Tiborné, dr. Vaszity Endréné.

Dr. Mihálovics Ödönné elnök az ülést megnyitva, meleg szavakkal üdvözölte a nagyszámban összegyűlt hölgyeket és javaslatára az értekezlet kimondotta, hogy a megjelent hölgyeket 4 csoportba osztják és így csoportonként veszenek majd részt a gyűjtőturnánál. A többi meg nem jelent hölgytagok tetszésük szerint csatlakozhatnak valamelyik csoporthoz. Minden csoport élén egy főnökné és a helyettesek fognak állani.

Ezután a hölgybizottság a gyűjtőszátrakban közreműködő urleányok névsorát állapította meg, mely a következő:

Balogh Vilma, Bakalovich Dóra, Bielek Vali, Bölönyi Iluska, Burget Rózsika, Burget

A „TORONTÁL” tárcája.

A barackok.

Hivatalnok-családból származom. Az apám, nagypapám magas hivatalokat viseltek s a mint tanulmányaimat befejeztem, én is nyomdokaikba léptem. Pályatársaim szép jövőt jósoltak a számomra, amint látták, hogy a főnököm minden alkalommal kitért.

A főnököm gazdag ember volt s gyakran adott estélyeket, melyekre mi, kik alatta voltunk alkalmazva, rendszeren meghívót kaptunk, mit visszautasítanunk nem volt szabad. Egy alkalommal, mikor a nőm éppen gyengélkedett, megint bált adott a főnököm és nekem, akarva, nem akarva, frakkot kellett öltönnem.

A nőm erősen a lelkekre kötötte, hogy jól tartsam nyitva a szememet, hogy részletesen le tudjam írni a bált, elmondani a jelenlévő nők nevét, lefesteni az öltözöket s felsorolni, minő fogások kerültek az asztalra a lakoma alatt. Hallom, mondta egyebek közt a feleségem, hogy ősi barack is lesz, pedig három frankba kerül egy-egy. Oh, ezek a barackok! . . . Tudod-e, ha kedves ember volnál, nekem is hoznál ezekből egyet! Hasztalan huzódostam, hasztalan mondogattam, hogy az nem igen lehet, a bali ruhámba nem dughatom, észreveszik, kellemetlen helyzetbe hozhatom magamat. Minél inkább szabadkoztam, a nőm annál megátalkodottabban ragaszkodott kívánságához.

— Ellenkezően, mi sem könnyebb, — mondta. A nagy sergés-forgás közben egész észrevétlenül feire tehetesz egyet. Gyermekség

talán tölem ilyet kívánni, de mióta a barackokról hallottam, örült vágyam támadt, hogy beléjök kösölhassak . . . Igérd meg, hogy hozasz nekem legalább egyet, igérd meg!

Végre is kénytelen voltam engedni; megígértem.

A bál nagyszerű volt: virágok mindenütt, friss toillettek; kitérő zenekar. Ott volt a város egész polgári és katonai előkelősége. A főnököm nem sajnált semmit, hogy fényessé tegye a mulatságot.

Éjfélkor asztalhoz ültünk. Az asztal közepén ezüst tálakban ott pompáztak a hatalmas sárga barackok. Pusztán látásukra érezte az ember felséges ízöket. Kíváncsian legelgettem rajtuk a szememet s az örvendező ujongásokra gondoltam, melyekkel a feleségem fogadni fog, ha sikerül csak egyet is hazacsapnassam belőlök. A barackok különben általános bámulatot keltenek. Minél inkább nézegettem őket, vágyam annál inkább rögeszmévé vált s annál erősebben feltettem magamban, hogy elesípek egyet. De hogyan? A felszolgáló cselédség szüntelenül körültöltünk sűrűt; a főnököm magának tartotta fen az örömet, hogy e ritka és drága csomagot a kiváltságosok közt kiosssa. S óvrogva néztem az eljárást, amint egyre fogytak a barackpyramisok. Azonban maradt még elég.

Egyszerre felhangzott a zene s a társaság az asztaltól felkelve, a táncierembe sietett át. Én is követtem a tömeget, a köcsögkalapomat azonban egy ablakmélyedésben a széken hagytam. Azzal az ürügygel, hogy érte megyek, csakhamar visszatértem. A cselédég, miután némileg a házhoz tartoztam, ügyet sem vetett rám, különben is erősen el volt foglaltva az asztal lehordásával.

A kedvező pillanatot felhasználva, az asztalhoz lopóztam s két barackot ügyesen a kalapomba gurítottam s rájuk dobtam a zsebendőmet. Azután látszólag egész nyugodtan, bár erősen dobogott a szívem, odahagytam az ebédet.

A tervem az volt, hogy szép csendesen áthatolok a tánctermen és kiosonok a házból, hogy diadalmasan haza vigyem a feleségemnek a zsákmányomat.

A dolog azonban nem ment olyan könnyen, mint ahogy magamnak elképzeltem. Cotillóba fogtak. Köröskörül a teremben kettős kört alkottak a táncoló párok s mögöttük székek, diványok zárták el az utat. Nekem tehát a terem közepén kellett áthatolnom, ha az előszobába nyíló ajtóhoz akartam jutni.

Felénken, óvatosan kezdtem utat nyitni magamnak, reszkelve, hogy valaki véletlenül kiüti a kalapot a kezemből. Végre nagy ügyvelhajjal a kör szélére vergődtem, hogy áthaladjak a terem közepén, mikor éppen egy új figurába kezdtek: egy táncosnő a terem közepére állítottak, kinek, miközben férfiak táncoltak körül, kalapot kellett annak a férfinak a fejére nyomni, akivel tovább óhszított táncolni.

Alig tettem két lépést, mikor a főnököm leánya, ki egy gavallérral a cottilont rendezte, felkiáltott:

— Egy kalapot! Egy kalapot!

Abban a pillanatban rám esett a tekintete: Ah, éppen jókor jön, Herbolet ur! Hamar a kalapját! S mielőtt szólni tudtam volna, elkapta a kalapomat, olyan szelesen, hogy a két barack végig gurult a parketen, a zsebendőmet és egy pár szülőlevelet is magával vevé.

Elképzelhetik a jelenetet! A nők hangos

Viola, Bujkovszky Jolán, Deutsch Aranka, Deutsch Piri, dr. Fischer Regina, Gregor Milka, Györgyevics Danica, Haidegger Valér, Helmbold Anikó, Hirtenstein Janka, Hirtenstein Frida, Horváth Tusi, Junga Mici, Junga Popi, Keresztes Margit, Kiss Irma, Kiss Sári, Konkoly Elvira, Lowieser Gácsi, Novák Hedvig, Páffy Etus, Ripka Giza, báró Pásztor Riza, Sajóviz Irma, Szilágyi Rózsika, Szlammer Etus, Stassik Zsuzsa, Temmer Margit, Wachtel Bigyi, Wachtel Papi, Venovics Zorka, Zaka Mariska.

Továbbá azt is megállapították, hogy a sátrakban április hó 2-án és 3-án délelőtt 1/2-12-1 óráig és délután 1/2-6-7 óráig eszközlik a gyűlést. Diszkrétül a város fiatakságát kéri fel.

Dr. Brájjer Lajos az értekezlet figyelmét felhívja arra a körülményre, hogy még a fővárosban is, ahol pedig a forgalom a déli órákban aránytalanul nagyobb, mint egy vidéki városban, külön attrakciókról gondoskodtak. Indítványozza, hogy gondoskodjanak arról, hogy a gyermeknapon vagy a szegedi, vagy a temesvári katonaszereket a Ferenc József-terem tiszteletére adjon. Az értekezlet az indítványt elfogadja s felkéri az elnökséget, hogy ily értelemben intézkedjenek.

Az ülés folyamán még külön készített jótékonyági bélyegeket adtak el, melyekből 28 kor. áru fogyott el. Ezen gyermeknap-bélyegek ára 2 fillér. Esetleges szükséglet Szilágyi Albert egyetemi titkárnál (vármegyeháza) fedezhető.

A gyűlésen megnyilvánult lelkes hangulat kilátást nyújt arra, hogy az április 2-ikén és 3-ikán országsszerűen megrendezésre kerülő gyermeknap Nagybecskerekben is szép anyagi eredménnyel fog járni s Nagybecskerek közönsége is nagyobb összeggel fogja támogatni a szegény elhagyott gyermekek védelmét.

A cséplési szabályrendelet.

— Saját tudósítónktól. —

— március 24.

Torontálvármegye alispánja ma délelőtt értekezletre hívta egybe a vármegye főszolgabíráit, polgármestereit s a sajtó képviselőit, hogy a megalkotandó új cséplési szabályrendeletre vonatkozólag mondjanak véleményt.

A meghívásnak szép számmal tettek eleget, úgyhogy alig féltek el az alispáni tanácssteremben. Jelen voltak:

Dr. Vinczevidy Ernő, Poroszkay Béla, Lowieser Imre, Steinbach Antal, Gyertyánffy Jenő, Zsiross Imre, Főris József, Uzbasich Gáspár, Hertelendy Ferenc, dr. Sal Ferenc, dr. Perisics Zoltán, Vihely Géza, Marton Andor, Kaufmann István, Strosz Béla, dr. Brájjer Lajos, Hell Károly, Wagner Ede, Szilágyi Albert, mint előadó.

Jankó Agoston üdvözlöi a megjelenteket s rámutatva az eddigi szabályrendelet hiányára, felkéri az értekezletet, nyilatkozzanak arra nézve, vajjon a helyhatóságokat vagy a szolgabíró-ságo-

nevetésben törtek ki, míg én majd a föld alá süllyedtem. A főnököm összehuzta a szemöldökét, a komolyabb férfiak sugdosva dugták össze a fejüket.

A főnököm leánya alig bírván nevetését elfojtani, visszaadta a kalapot.

— Herbelot ur — mondta gunyosan — kapkodja fel a barackjait.

Erre minden oldalról feltört a hangos kacaj, az inasok maguk is az oldalukat tartották, míg én sápadtan, reszketve, támoogyva menekültem. Annnyira meg voltam zavarodva, hogy nem találtam az ajtót.

Másnap az eset híre bejárta a várost. A hivatalban a társaim ezzel fogadták: Herbelot, kapkodja fel a barackjait! Nem tehettem egy lépést sem az utcán anélkül, hogy a hátam mögött fel ne hangzott volna a gunyos megjegyzés: „Ez az a barackos ur!” Nem volt többé maradásom s egy hét múlva beadtam a lemondásomat.

A feleségem nagybátyja gazdag földbirtokos volt a vidéken, őt kértem meg, vegyen maga mellé, mint ószágfelügyelőt. Teljesítette a kívánságomat és így hozzá költöztünk Chanterainebe. Egész lelkemből gazdálkodni kezdtem s úgy látszik, több hivatásom volt a földművelésre, mint az irkafirkára; mert rövid időn komoly gazdász lett belőlem. Az uradalom olyan jól virágzott, hogy a nagybátyám halálakor végrendeletileg ránk hagyta.

Igy a baracknak köszönhettem a szerencsém, miért is hálaiból a legszebb barackfák pompáztak a gyümölcsösomban. Nékiülök talán egész életemre kis hivatásnak maradtam volna, míg most a magam ura vagyok. (V. S.)

André Theuriet.

kat kívánják megbizni a cséplési engedélyek megadásával.

Szilágyi Albert tb. főjegyző előadja a készített megyei tüzrendészeti szabályrendeletnek a cséplésekre vonatkozó fejezetét, mely után hosszabb részletes vita indult meg, melyben különösen részt vettek Poroszkay főjegyző, Vinczevidy főjegyző, Marton Andor, Steinbach főbíró, Uzbasich Gáspár, az elnök alispán és Vihely Géza. Az értekezlet megállapodott abban, hogy a cséplési engedély a helyi hatóság hatáskörébe utaltassék.

A részleteknél beható tanácskozást folytattak, mely két óránál tovább tartott s melyben az összes jelen voltak ismételtén hozzászóltak az egyes pontokhoz.

Hosszabb vitát provokált a helyi szemle kérdése. Itt kimondták, hogy a helyi szemlét a községi jegyző, (vagy helyettese), a bíró (vagy helyettese) és egy előjárásági tag végzi, a helybeli tüzoltó parancsnok meghallgatása mellett.

A többi pontokat Szilágyi javaslata alapján fogadták el. Eitérés csak annyiban volt, hogy második fokozat felelősségi fórumnak nem az alispánt, hanem a főszolgabíró fogadták el. Harmadik fokozat az alispán.

Jankó alispán déli 1 óra után rekesztette be az értekezletet.

A nagyfontosságú tárgyra legközelebb hűbben visszatérünk.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap regeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 31. Állandó választmányi ülés, Április 1. Állandó választmányi ülés. Április 2. Rendkívüli megyei közgyűlés. Április 2., 3. Gyermeknap. Április 11. Jótékony négyzet közgyűlése. Április 13. Közig. bizottsági ülés.

— Gyümölcsoltó Boldogasszony. Holnap köszönt ránk a tavaszi ünnepek elsője. A róm. kath. egyház ugyanis holnap ünnepli gyümölcsoltó boldogasszony ünnepét, amelyet a katolikus egyház annak az emlékére rendelt, hogy e napon jelent meg Gábor őrangyal szűz Mária-nak. Ezen a napon üdvözölte őt az angyal, kijelentvén, hogy fiút fog szülni, kit Jézusnak fognak nevezni s aki a világ megváltója lesz. E napon hangzott el először a gyönyörű ima:

— Üdvözlégy Mária, ki áldott vagy az asszonyok között...

Ez alkalommal a róm. kath. plébánia-templomban holnap délelőtt 9 órakor magyar és 10 órakor német egyházi beszéd lesz. A magyar prédikációt Magyary Pál pápai kamarás-plébános, a németet pedig Marczay Ernő segédlelkész mondja. A német szentbeszédet ünnepélyes nagymise követi, amelyet Magyary Pál pápai kamarás-plébános fog végezni fényes papi segédlettel. Délután 3 órakor ünnepélyes vacsernye fog megtartatni.

— Képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása. Lowieser Imre központi főszolgabíró és Tullics György tb. főszolgabíró az 1909. évi képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására holnap a járásba utaznak s körülbelül egy hétig távol lesznek.

— A harmadik egyetem. A harmadik tudományos egyetemért folytatott küzdelemben Debrecen városa jelentős lépést tett, amint az az alábbi tudósításból kitűnik. Debrecenből ugyanis erre vonatkozólag a következőket jelentik: A debreceni egyetem érdekeiben Debrecen város közgyűlése bizottságot küldött ki, hogy kezdjen tárgyalást a főiskola főhatóságával s ennek eredményéhez képest aztán a további teendőkre tegyen a közgyűlésnek előterjesztést a kiküldött bizottság, amelynek elnöke Veszprémy Zoltán főispán, elkészült indítványával és azt tegnapelőtt be is terjesztette a városi tanácshoz. A bizottság azt javasolja, hogy a Debrecenben felállítandó egyetem 4 fakultásból álljon és pedig: teológiai, bölcsészeti, jogi és orvosi karból. E célra a tiszántúli egyházkerület tizen-négy tanszéket adott. Az ilyen alapon szerve-

zett egyetem elhelyezésére a következő épületekre van szükség: 1. A központi egyetem. Ebben lennének a hivatalok (rektori, teológiai, jogi és bölcsészeti, dékani, háznagyi hivatal), továbbá a jogi és bölcsészeti tantermek, a természettudományi intézetek kivételével. Továbbá a vizsgatermek. — 2. Állattani és növénytani intézet. 3. Vegytani és állattani intézet. 4. Természettani intézet. 5. Bonctani intézet. 6. Kórbonctani intézet. 7. Törvényszéki orvosi intézet. 8. Élettani intézet. 9. Gyógyszerészeti intézet. 10. Belklinika. 11. Sebklinika. 12. Szemklinika. 13. Gyermekklinika. 14. Orvosi központi épület. 15. Kazán- és gépház. Ezen intézetekre adjon a város két millió koronát. E felsorolt adományokon kívül a város még az állam rendelkezésére bocsátaná, illetőleg átadná a közkórházat, meg a bábaiskolát. Az építkezésre adandó 2,000,000 koronát és a feladatok kifizetésére, valamint a kölcsönfelvételre járó kiadásokra kétszázszáz koronát, együtt 2,200,000 koronát törlesztéses kölcsönképpen vegyen fel. kölcsön törlesztésére évente szűz-tizezer korona szükséges. Ez összeg fedezésére szolgálja: 1. a Hortobágy jövedelméből a leigeltető polgárok által megajánlott több jövedelem 40,000 korona, 2. a világítási vállalatból e célra adandó évi 40,000 korona, 3. ha más fedezeti forrásból alap nem található, akkor községi pótdoból 30,000 korona. Együtt: 110,000 korona.

— Esküvő. Löwy Jenő fehértemplomi fakereskedő tegnap esküdtött örök hűséget Módoson Deutsch Róza kisasszonynak, Deutscher Hermann módosi földbirtokos leányának. Az egyházi esketést dr. Klein Mór nagybecskereki főbíró végezte, aki szép beszédet intézett az ifjú párhoz.

— Eljegyzés. Schächter Jakab eszéki főbíró ma eljegyezte Steiner Hermin kisasszonyt, Steiner Hermann nagybecskereki kereskedő kedves és bájos leányát.

— Közgyűlés. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete nagybecskereki főbírja holnap, szerdán délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Post-szállodában.

— Halálhírek. Mint részvétellel értesülünk, Stefanovics Anna dr. nagykikindai gyakorló orvosnő hosszas betegség után elhunyt Nagy-kikindán. A megboldogult már régóta tüdőbajban szenvedett, amely ellen legutóbb Buzsádfürdőn keresett gyógyulást. A nyári szezon után Nagy-kikindára költözött. A téli idő beálltával ismét betegeskedni kezdett és a halál most végre megváltoította földi kinjaitól.

A temesvári itélőtábla bírói karának egy régi érdemes tagját ragadta el váratlanul a halál. Szmoligovics Dénes táblabíró ugyanis tegnap délelőtt fél két órakor hirtelen meghalt. Az élte derekán levő erőteljes férfut szívizéhihdés ölte meg. Az elhunyt mint járásbíró Antalfalván és Temesvárott működött, majd 1896-ban táblabíró lett. Özvegye és három gyermeke, valamint nagyszámú rokonság gyászolja.

— Márciusi hó. A hivatalos kalendárium tavaszt, sajnos, megint csak lecsefolja az idő. Alig hogy kihirdette a kalendárium a hivatalos tavaszt, nyomban őszi borongást és téli szélvihart hozott az idő, amely ma végre oda is eljutott, hogy hópelyheket szállingóztat a magasságból. Igaz, hogy csak néhány pihe röpdösött a levegőben, tétovázva, félénken, mintha tudnák, hogy bizony már nincs mit keresniük a tavasz verőfényét áhító földön. De ha csak néhány pihe is volt, mégis csak hó volt márciusban. Nem ugyan olyan, hogy a leányok és asszonyok megmosakodhassanak benne szépségük kedvéért, de azt hisszük, hogy ezt ők is elengedik, mert szebb rózsát fakaszt rajtuk is a tavaszi ragyogás.

— A luxuslovásár. A Budapesti most tartott tavaszi luxuslovásár bírói bizottsága tegnap befejezte működését. A díjazások során Torontálmegeyéből a hirtős fogatok harmadik díjával Karátsanyi Jenő gróf v. b. t. t. fogatát tüntették ki.

A világhírű buzásfürdői természetes szén-savforrások immár az ipar szolgálatába is léptek, miután azok új tulajdonosa, Mu-chong Jakab modern berendezésű hatalmas műveket létesített a természetes, folyékony és vegyileg legtisztább szén-sav nyeresére, melyből kartellon kívül bármely mennyiséget képes azonnal szállítani.

— Parcellázás. Módosról írják, hogy a zágrábi székeskáptalan elhatározta torontálmegeyi módosi és szárcsai uradalmanak parcellázását. A káptalan a módosi és szárcsai uradalmiból, melyek 22,000 katastrális hold szántóföldet foglalnak magukban, most egyelőre mintegy 6000 holdat átenged örökön a kisbirtokosoknak, még pedig oly követésre méltó módon, hogy a vevők nem kénytelenek a vételárát drága kölcsön útján megfizetni, hanem közvetlenül a káptalan pénztáránál harminc év alatt, olcsó kamatozás mellett részletfizetésre is törleszthetik.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módoszer védelmet — a hűlést — kértje figyelembe venni.

érkez

Telef

A Béga apadása. A Béga néhány nap alatt annyira lepadt, hogy az Alsó-Bégahajózási kirendeltség a hajók teljes megterhelésének biztosítása céljából az écskai duzzasztóművet holnap ismét feállítja és további intézkedésig ugy fogja kezelni, hogy a nagybecskereki mércén 0 90 m. vízállás biztosítható.

A temesvári közös konyha csődje. A temesvári csödbe jutott közös konyha mint szövetkezet még egyre ülésezik. A most vasárnap tartott ülésen, melyet a felszámoló bizottság hívott össze, a felszámoló bizottság nevében Kacser Romulusz jelentette, hogy 116 tag 7432 kor. 75 fillérrel hajlandó a deficitet pótolni, ellenben 32 tag 1434 kor. 66 fillérrel vonakodik a gondatlan gazdalkodás hiányát fedezni. Kilátás van azonban arra, hogy a volt igazgatóság a még hiányzó összeg pótlására rábírja majd a vonakodó tagokat, különben el kell rendelni a csődöt, ami a deficitet tetemesen növelné. A jelen voltak hosszabb vita után elhárították, hogy az igazgatóságnak még két heti haladékot ad a vonakodó tagok persvadására.

A gazdák nem ülnek fel. Az irigy konkurrenciát ugylátszik semmitől sem riad vissza, csak hogy elhitesse a gazdákkal, mintha a nem impregnált répamag ép oly jó és kimagasló értékű volna, mint a Mauhuer Ödön udvari magkereskedő által kizárólagosan forgalmazott impregnált répamag. Természetesen ez hiábavaló erőlködés, hiszen azon gazdákat, kik már impregnált répamagot vetettek, se fel nem ültetik, se attól többé el nem tántorítják: lévén egyedül hivatottak arra, hogy véleményüket formáljanak. É: mert a vélemények rendkívül kedvezőek, a konkurrenciáé elég vak és vakmerő, hogy magát tolja fel bírónak, mintha bizony a deszkvens ítélkezhetne a bíró fölött! Valóban a legfőbb ideje, hogy a konkurrenciát ilyen féktelen elfajulása ellen a földmivelési miniszter a legsürgősebben gondoskodjék a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotásával.

Szökési kísérlet a fogházból. Temesvárról írják: Balázs István két és fél évi fegyházra ítélt rab és Horváth Lajos, a vámbázi gyilkossággal terhelt cigányok egyike szökési kísérletet tettek a temesvári fogházból. Egy az udvaron talált drótdarab segítségével az éj beálltával nesztelenül kinyitották cellájuk ajtaját. Cellájuk a rabkórházban volt. Onnan ellopództak az emeleten levő műhelybe, ahol szert tettek egy hegyes vésőre, amelynek segítségével kinyitottak egy régi árnyékszékot s annak ablakán át felhatoltak a padlásra. A padlásan azután két létre segítségével fessegetni kezdték a tetőzet egyik ablakát, amelyet félig már ki is nyitottak. A sötétben az egyik létra elesett s a támadt zajra figyelmes lett az emeleten járkáló fogházőr. Néhány percre rá Wolf őrmester több fogházzórral felment a padlásra és a szökevényeket lefogták. Ezek ellenkeztek, úgy hogy heves dühködés támadt, míg végre vasra verve ártalmatlanná tették a két rabot és visszazáráltatták őket cellájukba.

Fényképészeti készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképészetet, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udvari szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességeit árúházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve acéj. (a.)
Lapunk legközelebbi száma a közbenső Ünnep miatt csütörtökön, a rendes időben jelenik meg.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsio hatása minden alkalommal, ha azt angolkórban szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsio feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermeket,

erősíti a csontokat

Az Emulsio vasárnaponként a SCOTT-féle módszer szerinti Jégjé - a halászt - kérjük figyelembe venni.

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívüli gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkotórészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmúlhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén álló gyermekek is könnyen emésztik.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülése a nevezetesebbek közé tartozik. A házszabályrevízió hetek óta tartó vitája ugyanis elérkezett az első határköhöz, a mennyiben ma az utolsó zárószónok is elmondta beszédét s következett a revízió fölötti általános szavazás. Természetes, hogy a mai ülés iránt nagy volt az érdeklődés. Az ülésterem és a karzatok egyaránt telve voltak. Az emberek azt hitték, hogy ma valami különösen viharos ülésre van kilátás, de ebben csalódtak, mert a disszidensek lármájától eltekintve, az ülés csöndben folyt le.

Az ülést Justh Gyula elnök nyitotta meg 10 óra után. A kormány részéről Wekerle Sándor, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Kossuth Ferenc jelent meg.

A jegyzőkönyv hitelesítése után nyomban rátérnek a házszabályrevízió vitájára.

Az utolsó zárószónok Molnár Jenő kerül sorra, aki azonban előbb személyes kérdés címén szól s Apponyinak és Kossuthnak rávonatközö mulkori felszólalására reflektál. Azután beszél a kitüntetésekről s helyteleníti, hogy a vezérférfiakat kitüntetik, mert ezzel a magyar nemzeti ügynek ártnak.

Az elnök figyelmezteti, hogy tartózkodjék a burkolt gyanúsításoktól.

Molnár Jenő erre az elnököt bírálja s azt mondja, hogy nem egyenlő mértékkel mér.

Az elnök ezért rendreutasítja. (Zaj a balpárton.)

Molnár Jenő most a házszabályrevízióval foglalkozva, bírálja és elítéli azt s kéri a maga határozati javaslatának elfogadását.

Elnök konstatálja, hogy több szónok nem lévén, következik a szavazás. Azt javasolja, hogy Bozóky Árpád bizalmatlansági javaslata fölött utójára szavazzanak s előbb a többi javaslatok fölött.

Farkasházy Zsigmond, Bozóky Árpád, Vlad Aurél, Molnár Jenő, Szikcsák Ferenc, Nagy György és Lengyel Zoltán a kérdés föltevéséhez szólalnak.

A Ház az elnök javaslata értelmében határoz

Először Polit Mihály, Hoffmann Ottó és Hodzsa Milán halasztó indítványai fölött szavazznak, amelyeket a nagy többség elvet.

Utána következett Nagy Emil indítványa fölött való szavazás.

Az elnök jelenti, hogy névszerinti szavazást kértek, de mivel az erre vonatkozó kérést csak tizenkilencen irták alá, a névszerinti szavazást nem rendelhetik el.

Erre a balpártiak nagy lármát csapnak, a padokat verik s az elnököt ököllet fenyegetik.

Perc-kig tart, míg a nagy zaj némileg lecsöndesül s Justh elnök szóhoz juthat.

Az elnök kijelenti, hogy nem tűri, hogy őt megfenyegessék s ha megismétlődik, ugy a házszabályok 255. § át alkalmazza. O nem tehet arról, hogy csak 19-en irták alá az ívet s így meg sem érdemli a támadást. Elrendeli Nagy Emil javaslata fölött a szavazást.

A szavazás eredménye az, hogy Nagy

Emil indítványát nagy többséggel elfogadják.

A balpártiak a szavazatok megszámlálását kérik

Az elnök elrendeli s ennek eredményeképpen kitűnik, hogy Nagy Emil indítványa mellett 168-an, ellene 27-en szavaztak. Ellene szavaztak a disszidensek, a nemzetiségiek és Bánffy Dezső báró.

Most szünet következett, amely után Bozóky bizalmatlansági indítványa fölött szavaztak.

Itt husznál több képviselő névszerinti szavazást kért, ennek folytán névszerint szavaztak és pedig 168-an ellene, 27-en mellette.

A többi összes ellenindítványokat egyszerű szavazással mind elvetették.

Lengyel Zoltán kéri az elnököt, hogy a részletes tárgyalás egy szakaszban lesz-e, vagy pedig pontonkint.

Az elnök kijelenti, hogy a részletes tárgyalás három szakaszban történik.

Nagy György kéri, miután több szakaszban lesz a tárgyalás, a módosítások előkészítése végett, csak csütörtökön kezdjék meg a részletes tárgyalást.

Az elnök ezt méltányosnak találja s Nagy György indítványát magáévá teszi.

A képviselőház nagy többsége a részletes tárgyalást csütörtökre halasztja.

Ezzel az ülés azután véget ért.

A király állapota.

Budapest, március 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király állapota már olyan, hogy mihelyt kedvezőbb idő lesz, már elbagyhatja szobáját s a szabadba mehet. Amennyiben az idő azonban nem lesz jó, csütörtökön még nem mehet Schönbrunnból Bécsbe.

Andrássy diszpolgársága.

Budapest, március 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban ma tiszteletgel Andrássy Gyula gróf belügyminiszternél Miskolcz város küldöttsége s átadta neki miskolczi diszpolgárságáról szóló oklevelet.

A budapesti tifusz.

Budapest, március 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tiszti főorvos jelentése szerint ujabban három kiütéses tifusz-eset fordult elő. A járványkórházban most 23 férfi és 39 női tifusz-beteget ápolnak.

Kirabolt postahivatal.

Budapest, március 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Sárovról jelentik, a közeli kemenesbagosi postahivatalt a múlt éjjel ismeretlen tettesek kirabolták. A rablók tetemes pénzt és sok bélyeget elvittek. A betörőket mindenfelé nyomozzák.

A Duna titka.

Budapest, március 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A rendőrség ma kifogta egy az Erzsébethidről a napokban a Dunába ugrott embernek a holttestét s megállapította, hogy az öngyilkos Harden József nagyikindai lakatos.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23 50
Buza (októberre 1908.)	—
Buza (májusra 1908.)	19 72
Rozs (áprilisra 1908.)	21 10
Rozs (októberre 1908.)	17 20
Zab (áprilisra 1908.)	15 26
Tengeri (májusra 1908.)	13 40

UJDONSÁGOK

érkeztek, női és leány konfekciókban: raglan, gallér, kimonó, zsakett. — Férfi és fiu konfekciókban: felöltő, raglan, kosztüm, nadrág, divat-mellény stb. legnagyobb választékban. Legolcsóbb árak.

Telefon 141.

KOVÁCS GEDEON

angol szabó-műhely.

Telefon 141.

UGRON GÁBOR lapvezér. MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeit írják: Ugron Gábor, Ábrányi Emil,
Dr. Halász Lajos országgyűlési képviselő.
Szerkeszti: Lándor Tivadar.

Előfizetési ár:

Egy évre ... 16 K. | Negyedévre ... 4 K.
Félévre ... 8 „ | Egy óra ... 1.40 „

Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető: Budapest, VII., Miksa-utca 8. szám,
minden postahivatalnál és lapelárúsnál.

(266-5.4)

413/1908. sz.

309-3.3

Pályázati hirdetmény.

Perjámosi körorvosi állás megüresedett, annak választás utján leendő betöltésére az 1886: XXII. t. c. 32. §-a alapján pályázatot hirdetek.

Ezen állás, melyhez Perjámos és Pészak községe tartozik, 1200 kor. készpénzfizetéssel és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal van javadalmazva. A látogatási díjak végleges megállapítása, valamint az, hogy Pészak községe a körből kiválni szándékozik, jelenleg törvényhatósági elbírálás alatt áll, melynek hozandó határozatába a megválasztandó orvos belemegoldni tartozik.

A megválasztandó orvos a Torontálvármegyei orvosi nyugdíj-egyletbe lépni köteles.

A fenti állásra f. évi április hó 8-áig lehet a perjámosi főszolgabíróhoz benyújtandó folyamodvánnyal pályázni.

Perjámos, 1908. évi március hó 18.

Gyertyánffy,
főszolgabíró.

186 hold legelő

az écskai uradalomnál,
Lukácsfalva község
határában

bérletbe kiadó.

Közelebbi feltételek
megtudhatók az Uradalmi Központi
Intézőségénél Écskán.

320-1.1

Ház eladás.

A Torontálvármegyei Központi Hitel-
szövetkezet

tulajdonát képező, a Gimnázium-
utcaiban fekvő ugynevezett Maugch-féle ház ked-
vező feltételek mellett eladó.

Venni szándékozik a nevezett
szövetkezetnél nyerveknek
értesítést.

286-17.3

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

Ujjonnan berendezve — kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg leg-tisztább folyékony

SZÉNSAVAT

világhírt buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. — Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVANY- ES GYOGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

— Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. — Elsőrendű asztali víz! — Felvilágosítással készségesen szolgálunk.

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Szégyenyim: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. szám.

23-152.32 Ügyeshelyi képviselők keresetnek.

270. Bvk. 1908. sz.

321-1.1

Arverési hirdetmény.

Alólirott kir. bir. végrehajtó által közhírré tétetik, miszerint a tek. budapesti VI. ker. kir. jár. bir. 1903. évi február hó 21-ik napján kelt Sp. IX. 230/2. sz. végzésével megkeresett nagybecskereki kir. jár. bir.-nak 1908. évi február hó 27-ik napján kelt V. 377. szám alatt kelt végzése folytán dr. Havas Zsigmond budapesti ügyvéd által képviselt (lakik: VI., Király-utca 54. sz. a.) Schack & Spitzer budapesti cég felperes részére Schwab József ittvarnoki lakosnál 83 kor. 76 fill. és jár. iránt kielég. végrehajtás utján 1908. évi február hó 27-ik napján Ittvarnokon felülfoglalt 1302 kor. 20 fill.-re becsült bolti felszerelvények, fűszer-, vegyes- és rövidáru cikkek, álló ingók Ittvarnokon, alperes lakásán bírói árverésen készpénzfizetése mellett leendő eladatása 1908. évi március hó 31-ik (harmincegy) napjának d. e. 8 órájára tüzetelt ki, az 1908. évi V. 377/2. sz. a. kelt végzése alapján annak az alap-, illetve felü foglaltatók követelése erejéig is, 1881.: LX. t. c. 120. §-a értelmében, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna, meg fog tartatni.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kiténtetve nincsen, miszerint az 1881. évi LX. t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtó kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasíttatni.

Nagybecskerek, 1908. évi március hó 15 dik napján.
Kiss,
kir. bir. végrehajtó.

Teljesen elkülönített
butorozott

garçonlakás

villanyvilágítással kiadó.

Deák Ferenc-utca 7.

27-x.43

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

A legszebb, legjobb és mindenütt legkedveltebb védjegyesbicikliket — 96 K-tól kezdve — egész a határig teljesen váms- és tehermentesen szállítjuk. (313-12.2)

Sok évi jótállás. — Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. — Összes hazzávaló részek Berlinből szállítanak. — Répes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelő-osztályú gyártmányainkat alacsonyabb árrban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem hasonlítani.

Multiplax-Fahrrad-Industrie, Berlin, 17. Gitschinerstr. 15.

Legnagyobb festék raktár

Husvételi ünnepekre

ajánlom a t. vevőknek dusan felszerelt fűszer-, csemege-, pezsgő-, bor-, konyak-, likőr-, bonbon és narancs-raktáramat.

Továbbá ujjonnan berendezett nagy festék-, fűrnis-, terpentín-, lakk-, brunolin-, rapidol-, aranybronz-, padló-email-, máz- és ecset-raktáramat.

A mult idényben a következő nagy építkezéseknél szállítottam az összes festékeket és lakkokat:

Az új igazságügyi palotának az összes festő és mázólo festékeket, padló és email mázókat.

Az új cukorka-gyárnak, az új konviktusnak és az új csendőrlaktanyának az összes festő és mázólo festékeket és padló mázókat.

Az új iskola épületnek (Szentmihály) az összes festékeket és a Ferenc József kórháznak az összes festékeket, padló és email mázókat.

Braun és Prandell volt gépgyárnak az összes vörös gépfestéket és mázókat és több kisebb épületnek, ahol mindenki meggyőződhet a szállított festékek jóságáról, tartósságáról és szépségéről.

GIMPEL JÓZSEF,

fűszer-, csemege- és festék-áru nagy és kicsinybeni eladása

NAGYBECSKEREK, (317-5.1)

A „Pest-szálloda” átellenében, saját házban.

Legnagyobb festék raktár

IRNOK- VÉGREHAJTÓ.

Adóügyekben, végrehajtások és könyvelésekben teljesen jártas, józan és szorgalmas egyén, rögtöni, akár két-három hónapi

alkalmaztatásra ajánkozik.

Tudakozódhatni:

Kvatsák jegyzőnél, Szerbeleméren.

318-3.1

hova
már
Pleit
Nagy
hova
sek
natko
N
legut
ván,
get,
pette
erden
tenni
meg
nemz
a va
magy
gerek
nék
társ
fele
azt,
célja
Hossz
világ
magy
mus
esen
haza
ez a
Az is
geti
elmét
A
elég
nem
menny
hogy
Aki
érti
megla
első
elmé
meg
a k
A
a leg
hasoga
is, me
lelkün
tepost
álmam
döntöt
E
csapát
sisterg
gyamol
csalódá
zokogás
könyvi
M
mektk
akarjál
tetlen,
legyen,
állandó
Egyetlen
gat tek
a szeren
kének
azután,
vagy me
A
arra, ho
Még az
nyugalom
és érezt
látatna
haog né
serveson